

משרד החינוך

חוזר המנהלת הכללית

הוראות קבע

עד/צ(א)

חשון התשע"ד - נובמבר 2013

לתשומת לב המנהלים והמורים

לפי האמור בסעיף 3(א) ל"יתקנות חינוך ממלכתי (סדרי פיקוח) התש"ג-1973", הוראות המנהל הכללי המופיעות בחוזרי המנכ"ל מחייבות את המנהלים ואת המורים, ועליהם לנהוג לפיהן.

חוברת זו מרכזת לנוחותכם את ההוראות שהתפרסמו בחודש שבו היא יצאה לאור. עם זאת, מאחר שחלים מזמן לזמן שינויים ותיקונים בהוראות המנכ"ל, על המשתמש בחוברת מוטלת האחריות לבדוק באתר משרד החינוך אם חלו שינויים בהוראות ממועד פרסום החוברת. יש לפעול בהתאם להנחיות המעודכנות ביותר בכל נושא.

תוכן העניינים

	3.7	מינהל מוסדות חינוך	
5	3.7-78	תכנית סחל"ב (סטודנטים חוברים לבית הספר ולגן)	
	8.4	עובדי הוראה ועובדי חינוך מנהלים	
11	8.4-17	כישורי הסף הנדרשים למילוי משרת ניהול פנויה – עדכון נספח 3 בחוזר הוראות הקבע עג/10(ב), סעיף 8.4-16	

3. ארגון ומינהל

3.7 מינהל מוסדות חינוך

3.7-78	תכנית סחל"ב (סטודנטים חוברים לבית הספר ולגן)

מבוא

תמצית

חוזר זה מכיל מידע והנחיות למנהלי בתי הספר ביוח"א המעוניינים לשבץ בבית ספרם סטודנטים במסגרת תכנית סחל"ב. כמו כן מובא מידע המתייחס למחויבויות הסטודנט במסגרת התכנית כדי שיוכל לזכות במלגה. ההנחיות מתייחסות לנושאים האלה: תהליך הגשת הבקשה של המוסד החינוכי, שיבוץ הסטודנט וקבלתו במוסד החינוכי, אופי הפעילות במוסד החינוכי, מחויבות הסטודנט ומלגת הלימודים שהסטודנט מקבל.

התוקף: החל מ-1 בנובמבר 2013.

התחולה: מוסדות החינוך שפועל בהם יום חינוך ארוך מתוקף חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997. המוסדות נבחרו בהתאם לקריטריונים שגובשו במינהל הפדגוגי.

הסטטוס: החלפה.

חוזרים קודמים באותו נושא: סעיף 3.7-54 בחוזר הוראות הקבע ס/ז3 (א), "תכנית סחל"ב (סטודנטים חוברים לבית הספר ולגן)" – **מבוטל**.

התפוצה: מנהלי מוסדות החינוך שפועל בהם יום חינוך ארוך מתוקף חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997, ומנהלי המוסדות להשכלה גבוהה המוכרים על ידי המל"ג.

יישום ומעקב

מנהל בית הספר/מנהלת הגן הם האחראים להפעלת התכנית. הפיקוח הכולל במחוזות יעקוב אחר הביצוע. יתקיימו מפגשים שוטפים של המטה עם הגוף המפעיל את התכנית (הזכין).

הגוף המפעיל את התכנית עבור המשרד יעסיק מנחים אזוריים שיגיעו למוסדות החינוך לצורך מעקב אחר יישום התכנית. בכל בית ספר ייערכו לפחות 2 מפגשים בשנה, ובגן הילדים ייערך מפגש אחד לפחות.

במהלך הביקור של המנחה האזורי במוסד החינוכי הוא ייפגש עם מנהל המוסד, יבדוק את יומן הנוכחות של הסטודנט, יפגוש את הסטודנטים הפועלים באותו המועד, יצפה בפעילותם עם התלמידים, וייפגש עם המורים שהתכנית מופעלת בכיתותיהם, ובגנים עם מנהלת הגן.

הגורם האחראי

שם היחידה: אגף א' לחינוך היסודי

בעל התפקיד: הממונה על התכניות התוספתיות

מספר הטלפון: 02-5603511

כתובת הדוא"ל: shoshanaah@education.gov.il

תוכן העניינים

1. רקע
2. תהליך הגשת הבקשה של המוסד החינוכי
3. שיבוץ הסטודנט וקבלתו במוסד החינוכי
4. אופי הפעילות במוסד החינוכי
5. מחויבות הסטודנט
6. מלגת הלימודים
7. תקנות למניעת העסקה של עברייני מין.

1. רקע

סחל"ב (סטודנטים חוברים לבית הספר ולגן) היא תכנית הבאה ליישם את חוק עידוד המעורבות של הסטודנטים ביום חינוך ארוך, התשס"א-2000 והתקנות שהותקנו מכוחו. לפי חוק זה, כל סטודנט שהוא תושב ישראל או אזרח ישראלי הלומד תכנית לימודים מלאה לקראת תואר ראשון במוסד להשכלה גבוהה מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה (כמפורט בחוק) זכאי להשתתף בתכנית. סטודנט הלומד תכנית לימודים מלאה לקראת קבלת תואר ראשון במוסד להשכלה גבוהה שישתתף בתכנית ישולב בפעילות חינוכית בהיקף של 4 שעות שבועיות במהלך שעות הלימודים, לאורך כל שנת הלימודים, בסך 100 שעות לפחות, בפעילות ישירה עם התלמידים במסגרת הכיתה/הגן. בנוסף יחויב הסטודנט ב-13 שעות הדרכה (מדווחות בדוח החודשי) בשנת פעילות. בתמורה לפעילות זאת (113 שעות) יהיה הסטודנט זכאי למלגת הלימודים שתהיה בשיעור של שישים אחוזים משכר הלימוד הנהוג באותה שנת לימודים באוניברסיטאות שהמדינה מתקצבת אותן.

פעילות הסטודנטים בבתי הספר ובגנים תהיה הדרכה/הנחיה בנושאי העשרה והרחבה של תכניות הלימודים על פי צורכי התלמידים בבית הספר/הגן.

התכנית מופעלת בסיוע מפעיל (זכייך) שנבחר בתהליך של מכרז פומבי. תפקידו לפרסם את התכנית, למיין את הסטודנטים, להנחות אותם ולשלם את המלגות. כל זאת בהתאם להנחיות משרד החינוך וכפי שנכתב במכרז.

2. תהליך הגשת הבקשה של המוסד החינוכי

- 2.1 במהלך חודש יוני ימלאו מנהלי המוסדות החינוכיים את טופס הבקשה באמצעות שאלון אינטרנטי שיועבר על ידי המטה לכל בתי הספר וגני הילדים ביוח"א, באמצעות "יונת הדואר".
- 2.2 הבקשות הממוחשבות תועברנה אוטומטית לאחראי על התכנית במשרד החינוך.

3. שיבוץ הסטודנט וקבלתו במוסד החינוכי

- 3.1 המפקחים האחראים על התכנית באגף א' בחינוך היסודי ובחינוך הקדם-יסודי במטה משרד החינוך ייפגשו עם המנחים הפדגוגיים מטעם הגוף המפעיל לצורך ביצוע השיבוץ של הסטודנטים במוסדות החינוך. שיבוץ הסטודנטים למוסדות החינוך יתבצע סמוך לתחילת שנת הלימודים האקדמית במוסד להשכלה גבוהה שבו הסטודנט לומד.

- 3.2 בגן הילדים ישובצו 1-2 סטודנטים. בבית הספר ישובצו לפחות 2 סטודנטים ולא יותר מ-6, תוך התייחסות לגודל בית הספר ולמספר המלגות באותה שנה. בכל מקרה היחידה האחראית במשרד החינוך רשאית לשנות את האמור לעיל על פי שיקול דעתה.
- 3.3 מנהל המוסד החינוכי יקלוט את הסטודנט וידאג לשיבוצו בזמן קבוע, בהתאמה למערכת הלימודים של הסטודנט.
- 3.4 מנהל המוסד החינוכי, בשיתוף עם צוות המורים ותוך התייחסות למיפוי הצרכים שנערך בבית הספר/בגן הילדים לגבי כל תלמיד, יתאים את קבוצות התלמידים שייפגשו עם הסטודנט בכל אחת משעות פעילותו במוסד.
- 3.5 מנהל המוסד החינוכי ישבץ את הסטודנט לפעילות בכיתות/בגן מיד עם הפנייתו למוסד על ידי המנחה האזורי.
- 3.6 בית הספר יצמיד לכל סטודנט מורה שילווה וינחה אותו ויתמוך בו, לפי הצורך. בגני הילדים יהיה זה תפקידה של הגננת מנהלת הגן.
- 3.7 במפגש ההנחיה והשיבוץ יקבל כל סטודנט יומן נוכחות. הסטודנט יחתים את המורה האחראי בהגיעו למוסד החינוכי ובצאתו ממנו. בסיום כל חודש יאשר המנחה בחתימתו את הדיווחים, והיומן יוגש למנחה האזורי של תכנית סח"ב.

4. אופי הפעילות במוסד החינוכי

- 4.1 הסטודנט יעסוק בהדרכה/בהנחיה בנושאי העשרה והרחבה של תכניות הלימודים על פי צורכי תלמידי בית הספר/הגן.
- 4.2 הסטודנטים יפעלו עם קבוצות קטנות וקבועות של תלמידים. הקבוצה תכלול 6-10 תלמידים בבית הספר (מצטיינים או מאתגרים בתחום שנבחר) ו-4-6 תלמידים בגן הילדים.
- 4.3 בחירת תחומי הפעילות של הסטודנטים בביה"ס/בגן הילדים תתבצע תוך התאמה לצורכי התלמידים.
- 4.4 במסגרת תכנית סח"ב לא יחליף הסטודנט את המורה בכיתה או את הגננת, גם לא כממלא מקום.
- 4.5 פעילות הסטודנט במוסד החינוכי תתנהל אך ורק עם התלמידים באופן ישיר. לא תותר פעילות הקשורה לשיפור חזות המוסד או עזרה מסוג זה למורה או לגננת או לסייעת הגן.

- 4.6 פעילות הסטודנט תתבצע יחד עם המורה בתוך הכיתה. הסטודנט אינו מורשה להוציא קבוצת תלמידים לעבודה מחוץ לכיתה, אלא בנוכחות מורה.
- 4.7 קבוצת התלמידים תהיה קבועה למשך כל יחידת הפעילות. משך היחידה תלוי בגיל התלמידים, במאפייני הקבוצה ובנושא הפעילות ובטיבה. יחידת הפעילות תארך 6 שבועות ברציפות לפחות ולא יותר מ-12 שבועות.
- 4.8 יש לוודא שהשתתפות התלמידים בפעילות עם הסטודנטים תגרום לקידום ההישגים הלימודיים/החברתיים.

5. מחויבות הסטודנט

- 5.1 הסטודנט מחויב לסך של 4 שעות פעילות בשבוע. אפשר לממש זאת ביום אחד או לחלק את הפעילות ליומיים.
- 5.2 פעילות הסטודנטים תחל לכל המוקדם עם פתיחת שנת הלימודים האוניברסיטאית ותימשך עד 30 ביוני. הפעילות תתקיים אך ורק בימי הלימודים של מוסדות החינוך, בהלימה ללוח החופשות של משרד החינוך.
- 5.3 היקף הפעילות של הסטודנט עם תלמידים באופן ישיר בכל חודש לא יפחת מ-10 שעות ולא יעלה על 20 שעות, ולאורך כל השנה לא יפחת מ-100 שעות.
- 5.4 הסטודנט חייב ב-13 שעות הדרכה (מדווחות בדוח החודשי) בשנת פעילות; זאת בנוסף לפעילות החינוכית בכיתה/בגן, כמפורט להלן:
- א. 6 שעות הנחיה ומשוב עם המורה המלווה/מנהל בית הספר/הגננת מנהלת הגן לאורך השנה
- ב. שלושה מפגשים בשנה עם המנחה האזורי –
- מפגש שיבוצים, חתימת חוזה והכרת הנהלים – 3 שעות;
- שני מפגשי הנחיה – שעתיים כל אחד.
- 5.5 הסטודנט מחויב להגיע למוסד החינוכי באופן סדיר, תוך תיאום מראש של היעדרויות בתקופת בחינות או כל היעדרות אחרת.
- 5.6 על כל בעיה בתפקוד הסטודנט על מנהל בית הספר/גן הילדים לפנות למנחה האזורי.

6. מלגת הלימודים

- 6.1 מלגת הלימודים תהיה בשיעור של שישים אחוזים משכר הלימוד הנהוג באותה שנת לימודים באוניברסיטאות שהמדינה מתקצבת (להלן "המלגה").
- 6.2 סטודנט שישתתף בתכנית יקבל את המלגה בשנת הלימודים שבה שולב בתכנית בשלושה חלקים, במועדים המפורטים להלן, בשיעור יחסי התואם את מספר המפגשים שהוא ביצע עד תום החודש שקדם לחלוקת המלגה ואשר אושרו בחתימת ידו של מנהל מוסד החינוך שהסטודנט שולב בו:
- א. עד סוף חודש פברואר בשיעור שלא יעלה על 33% מהסכום הכולל של המלגה
- ב. עד סוף חודש מאי בשיעור שלא יעלה על 66% מהסכום הכולל של המלגה
- ג. עד סוף חודש אוגוסט בשיעור שלא יעלה על 100% מהסכום הכולל של המלגה.

7. מניעת העסקה של עברייני מין

הזכיין המפעיל את התכנית יבדוק שכל אחד מהסטודנטים שישתתפו בתכנית הוא בעל אישור מהמשטרה כי אין מניעה להעסקתו במסגרת תכנית סחל"ב, וזאת בהתאם להוראות החוק למניעת העסקה של עברייני מין במוסד המכוון למתן שירות לקטינים, התשס"א-2001 ועל פי התקנות למניעת העסקת עברייני מין במוסד המכוון למתן שירות לקטינים (אישור משטרה), התשס"ג-2003.

8. עובדי הוראה ועובדי הינוך

8.4 מנהלים

8.4-17 כישורי הסף הנדרשים למילוי משרת ניהול פנויה – עדכון נספח 3 בחוזר הוראות הקבע עג/10(ב), סעיף 8.4-16

בסעיף 8.4-16 בחוזר הוראות הקבע עג/10(ב) פרסמנו בנספח 3 את כישורי הסף הנדרשים למילוי משרת ניהול פנויה. בשל הצורך לעדכן נספח זה אנו מפרסמים אותו להלן והוא מבטל את נספח 3 בחוזר עג/10(ב) ובא במקומו.

נספח 3 כישורי הסף הנדרשים למילוי משרת ניהול פנויה

א. למשרת ניהול בבית ספר יסודי

1. **ניסיון בהוראה** – ניסיון בהוראה בפועל של 5 שנים לפחות בבתי ספר יסודיים ו/או על-יסודיים (עד כיתה י"ב ועד בכלל) בארץ, בהיקף המזכה בוותק בהוראה, שבהן הצליח המועמד בתפקיד של עובד הוראה. לעניין זה לא יוכר ותק בהוראה שלא במסגרות שצוינו ברישא של סעיף זה, כגון עבודה כמרצה/כמתרגל באוניברסיטה או במכללה, עבודה כרכז פרי"ח וכיו"ב.

2. **השכלה אקדמית** – תואר שני אקדמי מוכר ממוסד להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגוף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל. בבית ספר דתי רצויה גם השכלה תורנית.

הערות

(א) הוראה זו תהיה תקפה למכרזי ניהול בית ספר שייערכו בשנת הלימודים התשע"ד, למשרות שתאוישנה משנת הלימודים התשע"ה ואילך.

(ב) **מבוטלת** הדרישה ממועמד שהוא בעל תואר שני אקדמי **שאינו** במינהל החינוך או **שאינו** בניהול וארגון מערכות חינוך ללמוד לימודי השלמה במינהל מערכות חינוך או בארגון וניהול מערכות חינוך בהיקף של 8 ש"ש כתנאי סף להגשת מועמדות למכרזי ניהול.

3. **השכלה פדגוגית** – תעודת מורה מוסמך או מוסמך בכיר ממוסד מוכר מהארץ להכשרת עובדי הוראה או הסמכה על סמך בחינות מילואים או רישיון הוראה קבוע לחינוך העל-יסודי או רישיון לעיסוק בהוראה או תעודת הוראה אוניברסיטאית מהארץ.

הערות

(א) תעודת בוגר בית ספר "מנדל" למנהיגות חינוכית תוכר כעונה על הדרישה לתעודת הוראה.

(ב) לגבי החלופה של רישיון הוראה קבוע לחינוך העל-יסודי או רישיון לעיסוק בהוראה, אין להסתפק בתעודת הוראה בלי שהושלם ההליך לקבלת רישיון ההוראה הקבוע/הרישיון לעיסוק בהוראה מהאגף הבכיר לכוח אדם בהוראה או לקבלת אישור על זכאות לרישיון עד המועד האחרון להגשת טופסי המועמדות למשרת ניהול פנויה. לעניין זה לא יוכר רישיון בייעוץ חינוכי כעונה על הדרישה לרישיון הוראה קבוע/לרישיון לעיסוק בהוראה.

4. **הכשרה לניהול בית ספר** – החל משנת הלימודים התשע"ד, למשרות שתאוישנה בשנת הלימודים התשע"ה ולמשרות שתאוישנה בשנים הבאות, נדרשת תעודת סיום (או אישור זכאות לתעודה) של התכנית החדשה להכשרת מנהלים של מכון "אבני ראשה" והמוסדות האקדמיים כתנאי סף להשתתפות במכרזי ניהול בכל מוסדות החינוך.

יודגש כי גם מסיימי תואר שני במינהל החינוך או תואר שני בניהול ובארגון של מערכות חינוך יידרשו ללמוד בתכנית החדשה להכשרת מנהלים של מכון "אבני ראשה" והמוסדות האקדמיים כתנאי סף למכרזי ניהול. **הוראה זו תחול על מי שהחל את לימודיו לתואר שני במינהל החינוך או בניהול וארגון מערכות חינוך החל משנת הלימודים התשע"ב ואילך.**

אלה החלופות לדרישה זו:

4.1 תעודת סיום של אחת מהתכניות להכשרת מנהלים בארץ **לבוגרים** אשר סיימו את לימודיהם בתכניות להכשרת מנהלים של משרד החינוך במוסדות האקדמיים שקדמו לתכנית החדשה של מכון "אבני ראשה"

4.2 תעודת זכאות לתואר אקדמי שני ייעודי במנהיגות בית-ספרית לבוגרים אשר סיימו את לימודיהם בשנת התשס"ט (להלן "תכנית הפיילוט" באוניברסיטאות תל אביב ובר אילן ובמכללת אחווה)

4.3 תעודת זכאות לתואר אקדמי שני במינהל החינוך ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגוף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל **לבוגרים** אשר החלו את לימודיהם בשנת הלימודים התשע"א לכל המאוחר.

השם "מינהל החינוך" מתייחס לכל התכניות לתואר שני בתחום זה. לתכניות אלה יש שמות שונים במוסדות האקדמיים השונים. להלן שמות המגמות/התכניות לתואר שני לפי המוסדות השונים להשכלה גבוהה:

- באוניברסיטת בן-גוריון: מינהל, חברה ומדיניות החינוך
- באוניברסיטת בר-אילן: מינהל החינוך
- באוניברסיטת חיפה: ניהול מערכות חינוך
- באוניברסיטה העברית בירושלים: מדיניות ומינהל בחינוך
- באוניברסיטת תל-אביב: מינהל ומדיניות בחינוך
- באוניברסיטה הפתוחה: מינהל, מדיניות, מנהיגות בחינוך
- במכללת אורות ישראל, מכללה אקדמית לחינוך: ניהול מערכות חינוך
- במכללה האקדמית לחינוך אורנים: ניהול וארגון מערכות חינוך
- באחוה, המכללה האקדמית לחינוך: מינהל מערכות חינוך
- במכללה האקדמית בית-ברל: ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללה האקדמית גורדון בחיפה: ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת ליפשיץ, המכללה האקדמית הדתית לחינוך: ניהול וארגון מערכות חינוך
- בסמינר הקיבוצים: ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת אוהלו בקצרין: ארגון וניהול מערכות חינוך
- במכללה ירושלים: ארגון וניהול מערכות חינוך
- במרכז ללימודים אקדמיים: ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת סכנין: ארגון וניהול מערכות חינוך
- במכללת חמדת דרום: ניהול וארגון מערכות חינוך.

הערה

עובדי ההוראה שלהלן פטורים מהצגת תעודת סיום של אחת מהתכניות להכשרת מנהלים **לבתי ספר** המפורטות לעיל בהצגת מועמדות למשרות ניהול פנויות בכל מוסדות החינוך:

1) מי שבעת הצגת המועמדות מכהן בפועל כמנהל בית ספר בארץ (יסודי, חט"ב, על-יסודי עד כיתה י"ב ועד בכלל) ברציפות במשך 3 שנים לפחות, ואושרו לו 3 שנות ותק בניהול, בתנאי שהתקבלה חוות דעת חיובית מהמפקח על עבודתו כמנהל, והוא יעמוד ביתר תנאי הסף המצוינים בנספח זה

2) עובד הוראה שבעת הצגת המועמדות אינו מכהן כמנהל בית ספר בפועל, אך שימש בתפקיד של מנהל בית ספר בארץ (יסודי, חט"ב, על-יסודי עד כיתה י"ב ועד בכלל) לפחות 4 שנים במהלך 10 השנים האחרונות לפני הצגת המועמדות ואושרו לו 4 שנות ותק בניהול, בתנאי שהתקבלה חוות דעת חיובית של המפקח על עבודתו כמנהל, והוא יעמוד ביתר תנאי הסף המצוינים בנספח זה.

הכישורים הרצויים

הכישורים שיפורטו להלן הם כישורים רצויים אשר יישקלו במסגרת גיבוש המלצתה של ועדת היועצים:

1. יכולת הנהגה, הובלה והנחיה של תהליכי חינוך, הוראה ולמידה
2. יכולת לתכנן ולעצב תמונת עתיד של בית הספר, אשר תבוא לידי ביטוי בבניית תכנית עבודה יישומית בשיתוף עם צוות בית הספר
3. יכולת להנהיג צוות ויכולת עבודה בצוות תוך שיתוף פעולה
4. יכולת להתמקד ביחיד כפרט וליצור סביבה אנושית ואישית בטוחה ונעימה תוך מחויבות לשוויון חברתי ולקידום כל תלמיד ועובד הוראה שבאחריותו
5. ניסיון בהוראה לתלמידים בעלי צרכים ייחודיים
6. ידיעת החוק והוראות משרד החינוך בתחומי פעילותו של בית הספר
7. יכולת לנהל קשרים חיוביים ופוריים בין בית הספר לקהילה וקשרים עם מוסדות ממשלתיים ועם רשויות ציבוריות

8. כושר הבעה בכתב ובעל-פה בעברית, ובבתי ספר ששפת ההוראה בהם איננה עברית גם כושר הבעה באותה שפה
9. כושר מינהלי: כושר בניהול משרד, חשבונות וכספים של מוסד חינוכי
10. יכולת לבנות תכנית פעילות פדגוגית וארגונית מתוקצבת על בסיס נתונים
11. יכולת לבנות תכנית לימודים בית-ספרית על יסוד תכנית לימודים רשמית.

ב. למשרת ניהול בבית ספר על-יסודי

1. **ניסיון בהוראה** – ניסיון בהוראה בפועל של 5 שנים לפחות בחינוך העל יסודי (עד כיתה י"ב ועד בכלל) או בכיתות ז' ו-ח' של החינוך היסודי בארץ, בהיקף המזכה בוותק בהוראה, שבהן הצליח המועמד בתפקיד של עובד הוראה. לעניין זה לא יוכר ותק בהוראה שלא במסגרות שצוינו ברישא של סעיף זה, כגון עבודה כמרצה/כמתרגל באוניברסיטה או במכללה, עבודה כרכז פר"ח וכיו"ב.

הערה

למשרת ניהול **חטיבת ביניים** יוכל להגיש מועמדות גם מי שאינו עומד בתנאי המפורט לעיל אך מקיים את אחת משתי החלופות האלה:

- (א) מי שבעת הצגת המועמדות מכהן כמנהל בית ספר יסודי בארץ ואשר נבחר לתפקיד מנהל בית ספר יסודי בהליך של "מעין מכרז" (ועדת יועצים) והמכהן בתפקידו במשך 3 שנים מלאות לפחות ברציפות (כל שנה משנות לימודים אלה תהיה מלאה), בתנאי שהתקבלה חוות דעת חיובית מהמפקח על עבודתו כמנהל והוא עומד ביתר תנאי הסף המצויינים בנספח זה.
- (ב) מי שבעת הצגת המועמדות אינו מכהן כמנהל בית ספר יסודי, אך שימש בתפקיד של מנהל בית ספר יסודי בארץ לפחות 4 שנים במהלך 10 השנים האחרונות לפני הצגת המועמדות ונבחר לתפקידו כמנהל בית ספר יסודי בהליך של "מעין מכרז" (ועדת יועצים) ואושרו לו 4 שנות ותק בניהול, בתנאי שהתקבלה חוות דעת חיובית של המפקח על עבודתו כמנהל והוא עומד ביתר תנאי הסף המצויינים בנספח זה.

2. **השכלה אקדמית** – תואר אקדמי שני ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגוף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל. בבית ספר דתי רצויה גם השכלה תורנית.

הערה

מבוטלת הדרישה ממועמד שהוא בעל תואר שני אקדמי שאינו במינהל החינוך או שאינו בניהול וארגון מערכות חינוך ללמוד לימודי השלמה במינהל מערכות חינוך או בארגון וניהול מערכות חינוך בהיקף של 8 ש"ש כתנאי סף להגשת מועמדות למכרזי ניהול.

3. **השכלה פדגוגית** – רישיון הוראה קבוע או רישיון לעיסוק בהוראה במסלול העל-יסודי, בהתאם לתקנון שפורסם בחוזר המנהל הכללי של משרד החינוך ובהתאם לפרסומים נוספים בחוזרי המנכ"ל.

הערות

(א) תעודת בוגר בית הספר "מנדל" למנהיגות חינוכית תוכר כעונה על הדרישה לתעודת הוראה.

(ב) לגבי החלופה של רישיון הוראה קבוע לחינוך העל-יסודי או רישיון לעיסוק בהוראה, אין להסתפק בתעודת הוראה בלי שהושלם ההליך לקבלת רישיון ההוראה הקבוע/הרישיון לעיסוק בהוראה מהאגף הבכיר לכוח אדם בהוראה או לקבלת אישור על זכאות לרישיון עד המועד האחרון להגשת טופסי המועמדות למשרת ניהול פנויה. לעניין זה לא יוכר רישיון ביעוץ חינוכי כעונה על הדרישה לרישיון הוראה קבוע/לרישיון לעיסוק בהוראה.

(ג) מי שהשכלתו הפדגוגית היא לבית ספר יסודי (הוא בעל תעודת הוראה ליסודי או בעל רישיון לעיסוק בהוראה במסלול היסודי), והוא מנהל בית ספר יסודי במשך 3 שנים מלאות לפחות בעת הגשת המועמדות, או שאינו מכהן כמנהל בעת הגשת המועמדות אך ניהל בית ספר יסודי 4 שנים מתוך 10 השנים האחרונות, והוכרו לו שנים אלה כוותק בניהול, אם ייבחר לנהל חטיבת ביניים, הוא יידרש להשלים את לימודיו לצורך זכאותו לרישיון הוראה קבוע לחינוך העל-יסודי תוך שנתיים ממועד כניסתו לתפקיד. קבלת קביעות בתפקיד מותנית במילוי דרישה זו.

4. **הכשרה לניהול בית ספר** – החל משנת הלימודים התשע"ד, למשרות שתאוישנה בשנת הלימודים התשע"ה ולמשרות שתאוישנה בשנים

הבאות, נדרשת תעודת סיום (או אישור זכאות לתעודה) של התכנית החדשה להכשרת מנהלים של מכון "אבני ראשה" והמוסדות האקדמיים כתנאי סף להשתתפות במכרזי ניהול בכל מוסדות החינוך.

יודגש כי גם מסיימי תואר שני במינהל החינוך או תואר שני בניהול ובארגון של מערכות חינוך יידרשו ללמוד בתכנית החדשה להכשרת מנהלים של מכון "אבני ראשה" והמוסדות האקדמיים כתנאי סף למכרזי ניהול. **הוראה זו תחול על מי שהחל את לימודיו לתואר שני במינהל החינוך או בניהול ובארגון מערכות חינוך החל משנת הלימודים התשע"ב ואילך.**

אלה החלופות לדרישה זו:

4.1 תעודת סיום של אחת מהתכניות להכשרת מנהלים בארץ **לבוגרים** אשר סיימו את לימודיהם בתכניות להכשרת מנהלים של משרד החינוך במוסדות האקדמיים שקדמו לתכנית החדשה של מכון "אבני ראשה"

4.2 תעודת זכאות לתואר אקדמי שני ייעודי במנהיגות בית-ספרית לבוגרים אשר סיימו את לימודיהם בשנת התשס"ט (להלן "תכנית הפילוט" באוניברסיטאות תל אביב ובר אילן ובמכללת אחוה)

4.3 תעודת זכאות לתואר אקדמי שני במינהל החינוך ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגוף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל **לבוגרים** אשר החלו את לימודיהם בשנת הלימודים התשע"א לכל המאוחר.

השם "מינהל החינוך" מתייחס לכל התכניות לתואר שני בתחום זה. לתכניות אלה יש שמות שונים במוסדות האקדמיים השונים. להלן שמות המגמות / התכניות לתואר שני לפי המוסדות השונים להשכלה גבוהה:

- באוניברסיטת בן-גוריון: מינהל, חברה ומדיניות החינוך
- באוניברסיטת בר-אילן: מינהל החינוך
- באוניברסיטת חיפה: ניהול מערכות חינוך
- באוניברסיטה העברית בירושלים: מדיניות ומינהל בחינוך
- באוניברסיטת תל-אביב: מינהל ומדיניות בחינוך
- באוניברסיטה הפתוחה: מינהל, מדיניות ומנהיגות בחינוך
- במכללת אורות ישראל, מכללה אקדמית לחינוך: ניהול מערכות חינוך

- במכללה האקדמית לחינוך אורנים: ניהול וארגון מערכות חינוך
- באחוה, המכללה האקדמית לחינוך: מינהל מערכות חינוך
- במכללה האקדמית בית-ברל: ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללה האקדמית גורדון בחיפה: ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת ליפשיץ, המכללה האקדמית הדתית לחינוך: ניהול וארגון מערכות חינוך
- בסמינר הקיבוצים: ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת אוהלו בקצרין: ארגון וניהול מערכות חינוך
- במכללה ירושלים: ארגון וניהול מערכות חינוך
- במרכז ללימודים אקדמיים: ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת סכנין: ארגון וניהול מערכות חינוך
- במכללת חמדת הדרום: ניהול וארגון מערכות חינוך.

הערה

עובדי ההוראה שלהלן פטורים מהצגת תעודת סיום של אחת מהתכניות להכשרת מנהלים **לבתי ספר** המפורטות לעיל בהצגת מועמדות למשרות ניהול פנויות בכל מוסדות החינוך:

- (1) מי שבעת הצגת המועמדות מכהן בפועל כמנהל בית ספר בארץ (יסודי, חט"ב, על-יסודי עד כיתה י"ב ועד בכלל) ברציפות במשך 3 שנים לפחות, ואושרו לו 3 שנות ותק בניהול, בתנאי שהתקבלה חוות דעת חיובית מהמפקח על עבודתו כמנהל, והוא יעמוד ביתר תנאי הסף המצוינים בנספח זה
- (2) עובד הוראה שבעת הצגת המועמדות אינו מכהן כמנהל בית ספר בפועל, אך שימש בתפקיד של מנהל בית ספר בארץ (יסודי, חט"ב, על-יסודי עד כיתה י"ב ועד בכלל) לפחות 4 שנים במהלך 10 השנים האחרונות לפני הצגת המועמדות ואושרו לו 4 שנות ותק בניהול, בתנאי שהתקבלה חוות דעת חיובית של המפקח על עבודתו כמנהל, והוא יעמוד ביתר תנאי הסף המצוינים בנספח זה.

הכישורים הרצויים

הכישורים שיפורטו להלן הם כישורים רצויים אשר יישקלו במסגרת גיבוש המלצתה של ועדת היועצים:

1. יכולת הנהגה, הובלה והנחיה של תהליכי חינוך, הוראה ולמידה
2. יכולת לתכנן ולעצב תמונת עתיד של בית הספר, אשר תבוא לידי ביטוי בבניית תכנית עבודה יישומית בשיתוף עם צוות בית הספר
3. יכולת להנהיג צוות ויכולת עבודה בצוות תוך שיתוף פעולה
4. יכולת להתמקד ביחיד כפרט וליצור סביבה אנושית ואישית בטוחה ונעימה תוך מחויבות לשוויון חברתי ולקידום כל תלמיד ועובד הוראה שבאחריותו
5. ניסיון בהוראה לתלמידים בעלי צרכים ייחודיים
6. ידיעת החוק והוראות משרד החינוך בתחומי פעילותו של בית הספר
7. יכולת לנהל קשרים חיוביים ופוריים בין בית הספר לקהילה וקשרים עם מוסדות ממשלתיים ועם רשויות ציבוריות
8. כושר הבעה בכתב ובעל-פה בעברית, ובבתי ספר ששפת ההוראה בהם איננה עברית גם כושר הבעה באותה שפה
9. כושר מינהלי: כושר בניהול משרד, חשבונות וכספים של מוסד חינוכי
10. יכולת לבנות תכנית פעילות פדגוגית וארגונית מתוקצבת על בסיס נתונים
11. יכולת לבנות תכנית לימודים בית-ספרית על יסוד תכנית לימודים רשמית.

ג. הכישורים הרצויים למשרת ניהול בחטיבת ביניים

הכישורים שיפורטו להלן הם בנוסף לכישורים הנדרשים למשרת ניהול בעל-יסודי (ראה סעיף ב' לעיל), והם כישורים רצויים אשר יישקלו במסגרת גיבוש המלצתה של ועדת היועצים:

1. הכרה יסודית של מטרות הרפורמה ועקרונותיה כפי שנתקבלו על ידי הכנסת והממשלה
2. הכרה יסודית של הקווים המנחים והוראות הביצוע של משרד החינוך הנוגעים לחטיבת הביניים
3. ניסיון קודם בחטיבת הביניים או בבית ספר הטרונגי ואינטגרטיבי אחר
4. רצוי ידע וניסיון ביישום דרכי הוראה אלטרנטיביות בכיתות הטרונגיות וביזום פעילויות אינטגרטיביות בתחום החינוך החברתי הלא פורמאלי או במעורבות בפעילויות אלה.

ד. **למשרת ניהול במרכז לפיתוח סגלי הוראה (מרכז פסג"ה)**

תחומי העיסוק של התפקיד

1. אחראי על **כלל הפעילויות** במרכז הפסג"ה, על התפעול השוטף, על ניהול צוות העובדים הפדגוגיים והמינהליים ועל הטיפול בצד המינהלי והתקציבי של מרכז הפסג"ה בהתאם למדיניות שתיקבע על ידי אגף אי לפיתוח מקצועי של עובדי הוראה
2. אחראי לגיבוש **המקצועי והפדגוגי** של צוותי העובדים בפיתוח סגלי הוראה
3. חבר ב"**צוות ההיגוי האזורי**" של מרכז הפסג"ה וב"**צוות הפעולה המצומצם**" ואחראי לריכוז הצוות ולקביעת לוח הזמנים של הישיבות בתיאום עם יו"ר צוות ההיגוי האזורי
4. מתכנן את "**תכנית הפעילות השנתית**" של מרכז הפסג"ה על בסיס ההחלטות של צוות ההיגוי האזורי ושותף בחלוקת המשאבים לביצוע התכנית
5. אחראי לגיוס מורי מורים ומדריכים, בתיאום עם הפיקוח, לשם ביצוע תכנית העבודה של מרכז הפסג"ה (על פי חוזר הוראות הקבע סז/8(ב), סעיף 8.2-16, "המרכזים לפיתוח סגלי הוראה")
6. מקיים קשר מתמיד עם השותפים לעשייה החינוכית (הרשות המקומית, המחוז, הפיקוח הכולל והמקצועי) כדי לתת מענה לצורכיהם הייחודיים של עובדי ההוראה באזור.

הכישורים הנדרשים

1. **השכלה אקדמית** – תואר אקדמי שני מוכר ממוסד להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל (עדיפות לבעלי תואר שני ומעלה).
2. **השכלה פדגוגית** – תעודת מורה מוסמך או מוסמך בכיר ממוסד מוכר מהארץ להכשרת עובדי הוראה או הסמכה על סמך בחינות מילואים או רישיון הוראה קבוע בחינוך העל-יסודי או רישיון לעיסוק בהוראה או תעודת הוראה אוניברסיטאית מהארץ. תעודת בוגר בית הספר למנהיגות חינוכית תוכר כעונה על הדרישה לתעודת הוראה.
3. **ניסיון בהוראה בפועל** של 5 שנים לפחות במוסדות חינוך יסודיים ו/או על-יסודיים בארץ, בהיקף המזכה בוותק בהוראה, שבהן הצליח המועמד בתפקיד של עובד הוראה. לעניין זה לא יוכר ותק בהוראה שלא במסגרות

שצוינו ברישא של סעיף זה, כגון עבודה כמתרגל באוניברסיטה או במכללה או רכז פרח וכיו"ב.

כישורים נוספים רצויים

הכישורים שיפורטו להלן הם כישורים רצויים אשר יישקלו במסגרת גיבוש המלצתה של ועדת היועצים:

1. בעל תעודת סיום של התכנית להכשרת מנהלים לבתי ספר בארץ (תינתן עדיפות; ראה לעיל ב-4א)
2. כושר מינהלי וכושר לקיים משא ומתן בכתב ובעל-פה עם גורמים ממשלתיים, עם רשויות ציבוריות ואחרים
3. כושר הבעה בכתב ובעל-פה בעברית, ובמרכזי פסג"ה ששפת מרבית האוכלוסייה בהם אינה עברית גם כושר הבעה באותה שפה
4. היכרות יסודית של מבנה מערכת החינוך, מטרותיה ונהליה
5. ניסיון של 4 שנים לפחות בתפקיד ניהולי במוסד חינוכי (מנהל ביי"ס, סגן מנהל, מרכז שכבה וכד')
6. ניסיון בפיתוח אמצעי הוראה תוך שימוש בטכנולוגיות מתקדמות
7. ניסיון בניהול מרכז משאבים ובפיתוח מיזמים
8. ניסיון וכושר בהנחיה ובהדרכה של מורים ומורי מורים
9. כושר לקיים יחסי עבודה תקינים
10. כושר מינהלי: כושר בניהול משרד, משק, חשבונות וכספים של מוסד חינוך
11. ניסיון בתהליכי בקרה והערכה לשיפור תהליכי הפיתוח המקצועי של עובדי הוראה ובקבלת החלטות.

ה. למשרת ניהול במפתן

תחומי האחריות ודרישות התפקיד

1. אחראי לפעילות הכוללת של המפתן כמסגרת לבני נוער בסיכון, על פי מדיניות השירות לשיקום נוער במשרד הרווחה והשירותים החברתיים, אגף שח"ר במשרד החינוך והרשות המקומית
2. אחראי לקיום קשר שוטף עם הרשות המקומית, עם משרד הרווחה, עם השירותים החברתיים ועם משרד החינוך

3. יכולת ניהול צוות רב-מקצועי במערכת מורכבת הפועלת כל שעות היום
 4. בעל חשיבה יזמית ויצירתית.
- דרישות המשרה (תנאי הסף) תהיינה זהות לדרישות לגבי משרות ניהול בבית ספר על-יסודי, כמפורט בסעיף ב' לעיל.

1. למשרת ניהול בבית ספר לחינוך מיוחד

נוסף לדרישות המשרה המפורטות בסעיפים א' ו-ב' לעיל (הכול לפי דרגת ביה"ס) דרושה גם הסמכה לחינוך מיוחד, כמפורט בפרק 4 (4.2) בתקנון שירות עובדי הוראה, "עובדי הוראה במסגרת החינוך המיוחד".

2. למשרת ניהול בחווה חקלאית

1. דרישות המשרה תהיינה בהתאם לגיל התלמידים המאכלסים את החווה: בכיתות א'-ו' תהיינה הדרישות כנהוג בבית ספר יסודי, ובכיתות ז'-ט' תהיינה הדרישות כנהוג בבית ספר על-יסודי. במקרה של אוכלוסייה מעורבת יש לנהוג על פי מספר הכיתות הגדול ביותר בשכבות הגיל שהוזכרו לעיל.
2. בכל מקרה דרושה גם הכשרה מתאימה בתחום החקלאות או לימודי הסביבה או מדעי הסביבה או ביולוגיה או גיאוגרפיה או כימיה או לימודי א"י: תואר אקדמי או הסמכה להוראה בתחום זה או רישיון הוראה קבוע/רישיון לעיסוק בהוראה בתחום.

3. למשרת ניהול במתי"א (מרכז תמיכה יישובי-אזורי)

1. **תואר אקדמי שני ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל.** לפחות אחד מהתארים חייב להיות מתחום החינוך המיוחד.
2. **השכלה פדגוגית בתחום החינוך המיוחד** – תעודת מורה מוסמך בכיר ממוסד מוכר להכשרת עובדי הוראה בארץ או הסמכה על סמך בחינות מילואים או רישיון הוראה קבוע או רישיון לעיסוק בהוראה או תעודת הוראה אוניברסיטאית מהארץ או תעודת התאמה להוראה לעובד פרא-רפואי.
3. תעודת סיום של התכנית להכשרת מנהלים לבתי ספר בארץ (ראה לעיל בסעיף 4א).

4. סיום בהצלחה של השתלמויות בתחומי החינוך המיוחד ב-4 השנים האחרונות שלפני הגשת המועמדות בהיקף של 240 שעות לפחות (על המועמד להמציא אישור על ההשתלמויות מהאגף להשתלמות עובדי הוראה או אישור על לימודיו מהמוסד האקדמי שלמד בו).
5. **ניסיון בהוראה** בפועל של 5 שנים לפחות במוסדות חינוך יסודיים ו/או על-יסודיים בארץ, בהיקף המזכה בוותק בהוראה, שבהן הצליח המועמד בתפקיד של עובד הוראה. לעניין זה לא יוכר ותק בהוראה שלא במסגרות שצוינו ברישא של סעיף זה, כגון עבודה כמתרגל באוניברסיטה ובמכללה או רכז פרח וכיו"ב.

כישורים נוספים רצויים

הכישורים שיפורטו להלן הם כישורים רצויים אשר יישקלו במסגרת גיבוש המלצתה של ועדת היועצים:

1. כושר הדרכה בפעילות שבתכנית הלימודים ומחוצה לה
2. כושר הדרכה בארגון החינוך החברתי או בחינוך המשלים
3. כושר מנהלי: כושר ניהול משרד, משק, חשבונות וכספים של מוסד חינוך
4. כושר לקיים משא ומתן בכתב ובעל-פה עם מוסדות ממשלתיים, עם רשויות ציבוריות, עם הורים ועם תלמידים
5. כושר לקיים יחסי עבודה תקינים
6. כושר הבעה בכתב ובעל פה בעברית, ובמוסד חינוכי ששפת ההוראה בו איננה עברית גם כושר הבעה באותה שפה
7. ידיעת הוראות משרד החינוך בתחומי פעילותו של מנהל מוסד חינוכי, ובכלל זה הוראות המשרד בכל הנושאים הנוגעים ליישום חוק החינוך המיוחד ולתחומי הפעילות של מתי"א
8. הכרת מערכות החינוך הרגיל והמיוחד בשלבי החינוך הרלוונטיים והעקרונות הלימודיים והחינוכיים המקובלים במערכת החינוך בישראל.

ט. למשרת ניהול באולפן

1. **ניסיון בהוראה** – ניסיון בהוראה בפועל של 5 שנים לפחות בבתי ספר יסודיים ו/או על-יסודיים (עד כיתה י"ב ועד בכלל) בארץ, מתוכן לפחות 3 שנים בהוראה ובלמידת מבוגרים, בהיקף המזכה בוותק בהוראה, שבהן הצליח המועמד בתפקיד של עובד הוראה. לעניין זה יוכר ותק בהוראה גם במסגרות כגון עבודה כמרצה / כמתרגל באוניברסיטה או במכללה.

2. **השכלה אקדמית** – תואר שני אקדמי מוכר ממוסד להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגוף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל.

הערות

(א) הוראה זו תהיה תקפה למכרזי ניהול אולפן שייערכו בשנת הלימודים התשע"ד למשרות שתאוישנה משנת הלימודים התשע"ה ואילך.

(ב) **מבוטלת** הדרישה ממועמד שהוא בעל תואר שני אקדמי **שאינו** במינהל החינוך או **שאינו** בניהול וארגון מערכות חינוך ללמוד לימודי השלמה במינהל מערכות חינוך או בארגון וניהול מערכות חינוך בהיקף של 8 ש"ש כתנאי סף להגשת מועמדות למכרזי ניהול.

3. **השכלה פדגוגית** – תעודת מורה מוסמך או מוסמך בכיר ממוסד מוכר מהארץ להכשרת עובדי הוראה או הסמכה על סמך בחינות מילואים או רישיון הוראה קבוע לחינוך העל-יסודי או רישיון לעיסוק בהוראה או תעודת הוראה אוניברסיטאית מהארץ.

הערות

(א) תעודת בוגר בית הספר "מנדל" למנהיגות חינוכית תוכר כעונה על הדרישה לתעודת הוראה.

(ב) לגבי החלופה של רישיון הוראה קבוע לחינוך העל-יסודי או רישיון לעיסוק בהוראה אין להסתפק בתעודת הוראה בלי שהושלם ההליך לקבלת רישיון ההוראה הקבוע/הרישיון לעיסוק בהוראה מהאגף הבכיר לכוח אדם בהוראה או לקבלת אישור על זכאות לרישיון עד המועד האחרון להגשת טופסי המועמדות למשרת ניהול פנויה. לעניין זה לא יוכר רישיון בייעוץ חינוכי כעונה על הדרישה לרישיון הוראה קבוע / לרישיון לעיסוק בהוראה.

4. **הכשרה לניהול מוסד לחינוך וללמידת מבוגרים** – החל משנת הלימודים התשע"ג: אישור על לימודים בתכנית להכשרת מנהלי מוסד לחינוך וללמידת מבוגרים.

הכישורים הרצויים

הכישורים שיפורטו להלן הם כישורים רצויים אשר יישקלו במסגרת גיבוש המלצתה של ועדת היועצים:

1. כושר הדרכה בעבודה פדגוגית וכושר הדרכה בפעולות שמחוץ לתכנית הלימודים בתחום של למידת מבוגרים והנחלת הלשון
 2. הכשרה והשתלמויות מוכרות בתחומים של הנחלת הלשון וחינוך ולמידת מבוגרים
 3. יכולת ליצור שיתוף פעולה עם גורמים שונים בקהילה
 4. כושר מינהלי: ניהול משרד, משק, חשבונות וכספים של מוסד חינוכי-לימודי למבוגרים
 5. ידיעת הוראות משרד החינוך בתחומי פעילותו של מנהל בית ספר ואולפן
 6. כושר הבעה בכתב ובעל-פה בעברית
 7. כושר לנהל משא ומתן בכתב ובעל-פה עם רשויות מקומיות ציבוריות
 8. כושר לנהל יחסי עבודה תקינים ועבודת צוות
 9. נכונות לעבוד בשעות לא שגרתיות.
- דרישות המשרה תהיינה זהות לדרישות לגבי משרות ניהול בבית ספר יסודי, כמפורט בסעיף א' לעיל.

למשרת ניהול במרכז "יום העשרה שבועי" לתלמידים מחוננים ומצטיינים

1. השכלה אקדמית – תואר אקדמי ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל, רצוי תואר שני ומעלה.
2. השכלה פדגוגית – תעודת מורה מוסמך או מוסמך בכיר מהארץ ממוסד מוכר להכשרת עובדי הוראה או הסמכה על סמך בחינות מילואים או רישיון הוראה קבוע לחינוך העל-יסודי או רישיון לעיסוק בהוראה או תעודת הוראה אוניברסיטאית מהארץ. תעודת בוגר בית הספר למנהיגות חינוכית תוכר כעונה על הדרישה לתעודת הוראה.
3. ניסיון בהוראה – ניסיון מוכר בהוראה בפועל של 5 שנים לפחות במוסדות חינוך יסודיים ו/או על-יסודיים בארץ, מתוכן לפחות 3 שנים בעבודה עם תלמידים מחוננים, בהיקף המזכה בוותק בהוראה, שבהן הצליח המועמד בתפקיד של עובד הוראה. לעניין זה לא יוכר ותק בהוראה שלא במסגרות שצוינו ברישא של סעיף זה, כגון עבודה כמתרגל באוניברסיטה או במכללה, עבודה כרכז פר"ח וכיו"ב.

הכישורים הרצויים

הכישורים שיפורטו להלן הם כישורים רצויים אשר יישקלו במסגרת גיבוש המלצתה של ועדת היועצים:

1. בעל תעודת סיום של התכנית להכשרת מנהלים לבתי ספר בארץ (תינתן עדיפות; ראה לעיל, ב-4א)
 2. יכולת הנהגה של תהליכי חינוך, הוראה ולמידה
 3. יכולת לעצב וליישם תמונת עתיד של בית הספר
 4. יכולת להנהיג את צוות בית הספר
 5. יכולת להתמקד ביחיד כפרט וליצור סביבה אנושית ואישית בטוחה ונעימה
 6. יכולת לנהל קשרים חיוביים ופוריים בין בית הספר לקהילה
 7. כושר הבעה בכתב ובעל-פה בעברית, ובבתי ספר ששפת ההוראה בהם איננה עברית גם כושר הבעה באותה שפה
 8. סיום בהצלחה של השתלמויות בתחום החינוך למחוננים ב-4 השנים האחרונות שלפני הגשת המועמדות, המזכות ב-2 גמולי השתלמות לפחות, או לימודים בקורס להרחבת הסמכה לחינוך למחוננים המאושר על ידי האגף להכשרת עובדי הוראה
 9. הכרת מערכות החינוך הרגילות בשלבי החינוך הרלוונטיים, העקרונות הלימודיים והחינוכיים המקובלים במערכת החינוך בישראל והוראות המשרד בכל הנוגע לתחומי הפעילות של מנהל בית הספר.
- הערה: במרכז מחוננים לתחום ייחודי, כגון מרכז מחוננים למוזיקה, יועדף מועמד שיש לו הכשרה אקדמית ו/או פדגוגית לתחום המיוחד.

יא. למשרת ניהול בבית ספר לחינוך וספורט ימי

כישורי הסף הנדרשים למילוי משרת ניהול פנויה

1. **ניסיון בהוראה** – ניסיון בהוראה בפועל בבית ספר לחינוך וספורט ימי יסודי ו/או על-יסודי של 5 שנים לפחות בארץ, בהיקף המזכה בוותק בהוראה, שבהן הצליח המועמד בתפקיד של עובד הוראה. לעניין זה לא יוכר ותק בהוראה שלא במסגרות שצוינו ברישא של סעיף זה, כגון עבודה כמרצה/כמתרגל באוניברסיטה או במכללה, עבודה כרכז פר"ח וכיו"ב.
2. **השכלה אקדמית** – בוגר מכללה לחינוך גופני עם התמחות בחינוך הימי, וכן תואר אקדמי שני לפחות ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מהארץ או

ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגוף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל.

הערה

מבוטלת הדרישה ממועמד שהוא בעל תואר שני אקדמי **שאינו** במינהל החינוך או **שאינו** בניהול וארגון מערכות חינוך ללמוד לימודי השלמה במינהל מערכות חינוך או בארגון וניהול מערכות חינוך בהיקף של 8 ש"ש כתנאי סף להגשת מועמדות למכרזי ניהול.

3. **השכלה פדגוגית** – רישיון הוראה קבוע או רישיון לעיסוק בהוראה במסלול העל-יסודי, בהתאם לתקנון שפורסם בחוזר המנהל הכללי של משרד החינוך ובהתאם לפרסומים נוספים בחוזרי המנכ"ל.

הערות

א) תעודת בוגר בית הספר "מנדל" למנהיגות חינוכית תוכר כעונה על הדרישה לתעודת הוראה.

ב) אין להסתפק בתעודת הוראה בלי שהושלם ההליך לקבלת רישיון ההוראה הקבוע/הרישיון לעיסוק בהוראה מהאגף הבכיר לכוח אדם בהוראה או לקבלת אישור על זכאות לרישיון עד המועד האחרון להגשת טופסי המועמדות למשרת ניהול פנויה. לעניין זה לא יוכר רישיון ביעוץ חינוכי כעונה על הדרישה לרישיון הוראה קבוע/לרישיון לעיסוק בהוראה.

4. **השכלה מקצועית** – א. תעודת משיט מטעם משרד התחבורה, דרגות 21+30 לפחות; ב. השתלמויות בתחום החינוך הגופני ו/או והספורט הימי ב-4 השנים האחרונות בהיקף שעות המזכה בגמול אחד לפחות.

5. **הכשרה לניהול בית ספר** – החל משנת הלימודים התשע"ד, למשרות שתאוישנה בשנת הלימודים התשע"ה ולמשרות שתאוישנה בשנים הבאות, נדרשת תעודת סיום (או אישור זכאות לתעודה) של התכנית החדשה להכשרת מנהלים של מכון "אבני ראשה" והמוסדות האקדמיים כתנאי סף להשתתפות במכרזי ניהול בכל מוסדות החינוך.

יודגש כי גם מסיימי תואר שני במינהל החינוך או תואר שני בניהול ובארגון של מערכות חינוך יידרשו ללמוד בתכנית החדשה להכשרת מנהלים של מכון "אבני ראשה" והמוסדות האקדמיים כתנאי סף למכרזי ניהול. **הוראה זו תחול על מי שהחל את לימודיו לתואר שני במינהל החינוך או בניהול ובארגון מערכות חינוך החל משנת הלימודים התשע"ב ואילך.**

אלה החלופות לדרישה זו :

- 5.1 תעודת סיום של אחת מהתכניות להכשרת מנהלים בארץ **לבוגרים** אשר סיימו את לימודיהם בתכניות להכשרת מנהלים של משרד החינוך במוסדות האקדמיים שקדמו לתכנית החדשה של מכון "אבני ראשה"
- 5.2 תעודת זכאות לתואר אקדמי שני ייעודי במנהיגות בית-ספרית לבוגרים אשר סיימו את לימודיהם בשנת התשס"ט (להלן "תכנית הפילוט" באוניברסיטאות תל אביב ובר אילן ובמכללת אחוה)
- 5.3 תעודת זכאות לתואר אקדמי שני במינהל החינוך ממוסד מוכר להשכלה גבוהה מהארץ או ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל אשר קיבל אישור שקילות מהגוף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל **לבוגרים** אשר החלו לימודיהם לכל המאוחר בשנת הלימודים התשע"א.

השם מינהל החינוך מתייחס לכל התכניות לתואר שני בתחום זה. לתכניות אלה יש שמות שונים במוסדות האקדמיים השונים. להלן שמות המגמות/התכניות לתואר שני לפי המוסדות השונים להשכלה גבוהה :

- באוניברסיטת בן-גוריון : מינהל, חברה ומדיניות החינוך
- באוניברסיטת בר-אילן : מינהל החינוך
- באוניברסיטת חיפה : ניהול מערכות חינוך
- באוניברסיטה העברית בירושלים : מדיניות ומינהל בחינוך
- באוניברסיטת תל-אביב : מינהל ומדיניות בחינוך
- באוניברסיטה הפתוחה : מינהל, מדיניות ומנהיגות בחינוך
- במכללת אורות ישראל, מכללה אקדמית לחינוך : ניהול מערכות חינוך
- במכללה האקדמית לחינוך אורנים : ניהול וארגון מערכות חינוך באחוה, המכללה האקדמית לחינוך : מינהל מערכות חינוך
- במכללה האקדמית בית-ברל : ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללה האקדמית גורדון בחיפה : ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת ליפשיץ, המכללה האקדמית הדתית לחינוך : ניהול וארגון מערכות חינוך
- בסמינר הקיבוצים : ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת אוהלו בקצרין : ארגון וניהול מערכות חינוך

- במכללה ירושלים : ארגון וניהול מערכות חינוך
- במרכז ללימודים אקדמיים : ניהול וארגון מערכות חינוך
- במכללת סכנין : ארגון וניהול מערכות חינוך
- במכללת חמדת הדרום : ניהול וארגון מערכות חינוך.

הערה

עובדי ההוראה שלהלן פטורים מהצגת תעודת סיום של אחת מהתכניות להכשרת מנהלים לבתי ספר המפורטות לעיל בהצגת מועמדות למשרות ניהול פנויות בכל מוסדות החינוך :

- (1) מי שבעת הצגת המועמדות מכהן בפועל כמנהל בית ספר בארץ (יסודי, חט"ב, על-יסודי עד כיתה י"ב ועד בכלל) ברציפות במשך 3 שנים לפחות, ואושרו לו 3 שנות ותק בניהול, בתנאי שהתקבלה חוות דעת חיובית מהמפקח על עבודתו כמנהל, והוא יעמוד ביתר תנאי הסף המצוינים בנספח זה.
- (2) עובד הוראה שבעת הצגת המועמדות אינו מכהן כמנהל בית ספר בפועל, אך שימש בתפקיד של מנהל בית ספר בארץ (יסודי, חט"ב, על-יסודי עד כיתה י"ב ועד בכלל) לפחות 4 שנים במהלך 10 השנים האחרונות שלפני הצגת המועמדות ואושרו לו 4 שנות ותק בניהול, בתנאי שהתקבלה חוות דעת חיובית של המפקח על עבודתו כמנהל, והוא יעמוד ביתר תנאי הסף המצוינים בנספח זה.

כישורים נוספים רצויים

הכישורים שיפורטו להלן הם כישורים רצויים אשר יישקלו במסגרת גיבוש המלצתה של ועדת היועצים :

1. יכולת הנהגה, הובלה והנחיה של תהליכי חינוך, הוראה ולמידה
2. יכולת לתכנן ולעצב תמונת עתיד של בית הספר, אשר תבוא לידי ביטוי בבניית תכנית עבודה יישומית בשיתוף עם צוות בית הספר
3. יכולת להנהיג צוות ויכולת עבודה בצוות תוך שיתוף פעולה
4. יכולת להתמקד ביחיד כפרט וליצור סביבה אנושית ואישית בטוחה ונעימה תוך מחויבות לשוויון חברתי ולקידום כל תלמיד ועובד הוראה שבאחריותו
5. ניסיון בהוראה לתלמידים בעלי צרכים ייחודיים

6. ידיעת החוק והוראות משרד החינוך בתחומי פעילותו של בית הספר
7. יכולת לנהל קשרים חיוביים ופוריים בין בית הספר לקהילה וקשרים עם מוסדות ממשלתיים ועם רשויות ציבוריות
8. כושר הבעה בכתב ובעל-פה בעברית, ובבתי ספר ששפת ההוראה בהם איננה עברית גם כושר הבעה באותה שפה
9. כושר מינהלי: כושר בניהול משרד, חשבונות וכספים של מוסד חינוכי
10. יכולת לבנות תכנית פעילות פדגוגית וארגונית מתקצבת על בסיס נתונים
11. יכולת לבנות תכנית לימודים בית-ספרית על יסוד תכנית לימודים רשמית.

תיאור התפקידים של מנהל בית הספר לחינוך וספורט ימי

1. אחראי למערכת ההוראה השבועית בבית הספר (תיאום עם בתי הספר המבקשים ללמוד חינוך וספורט ימי, תיאום הנושא של ליווי התלמידים לביה"ס ובחזרה ממנו ותיאום ההוראה של מורי בית ספר)
2. אחראי בבית הספר על השיט ועל החתירה בחינוך הפורמאלי
3. יוזם השתלמויות וקורסים למורי בית הספר
4. מנחה את מורי בית הספר בנושאים מקצועיים ובטיחותיים
5. אחראי על הצידוד הימי, על תקינותו ועל רישויו
6. מתכנן ובונה תכנית הוראה מקצועית ופעילות ימית בבית הספר
7. מקיים קשר מתמיד עם הרשות המקומית ועם בתי הספר המזינים
8. מנהל משא ומתן עם ספקים
9. יוזם ומבצע אירועים בספורט הימי
10. מארגן את תלמידיו ומשתתף עמם בתחרויות הארציות לשיט ולחתירה
11. אחראי למערכת הלימודים השוטפת בבית הספר
12. אחראי ומוודא שכל המורים משתתפים בקורסים המחויבים מדי שנה-שנתיים לרישיונות שיט, לעזרה ראשונה, להחייאה וכיו"ב
13. אחראי בבית הספר על כל נושא הבטיחות.

הוצאה לאור : גף הפרסומים, משרד החינוך

עריכה : דליה הלוי ודליה לאופר

עריכה לשונית : דליה לאופר

מרכזות ההפקה : שרה גמליאל ונעמה ברגר

עיצוב : סטודיו "שחר שושנה"

הודפס במדפיס הממשלתי, ירושלים

כתובת המאגר הממוחשב של חוזרי המנכ"ל: www.education.gov.il/mankal